

แนวทางพัฒนาการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

กิตติชัย ไพรจิตร^{1*} สมชัย พุทธา²

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

²อาจารย์ที่ปรึกษา, ดร.หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริก

*ผู้ประพันธ์บรรณกิจ, 65120223@student.krirk.ac.th

ข้อมูลบทความ	บทคัดย่อ
บทความวิจัย คำสำคัญ: วิธีการเชิงระบบ; แนวทางพัฒนาการใช้ วันที่รับบทความ: 25 พฤศจิกายน 2567 วันที่แก้ไข: 19 เมษายน 2568 วันที่ตอบรับตีพิมพ์: 2 พฤษภาคม 2568	การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหาร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากร จำแนกตามวิทยฐานะ 3) นำเสนอแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหาร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร ครู 59 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล 2 ชุดได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้างใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวที่ระดับนัยสำคัญ .05 และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลวิจัยพบว่า 1) ระดับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ด้านการเลือกทางเลือกที่เหมาะสม และวางแผนการปฏิบัติ ด้านการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ด้านการประเมินการดำเนินงาน ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา และด้านการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากร จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารพัฒนาโดยผู้บริหารควรตั้งเป้าหมายของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และกรอบเวลา สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบให้แก่บุคลากร มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีภายในองค์กร ดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์ และใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการนิเทศติดตามทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน

Guidelines for Developing the Use of the Systems Approach in the Administration of Phanthong School under the Secondary Educational Service

Kittichai Paijit^{1*} Somchai Phuttha²

¹Master of Education in Educational Administration, Faculty of Liberal Arts, Krirk University

²Advisor, Dr. Master of Education in Educational Administration Faculty of Liberal Arts Krirk University

*Corresponding author Email: 65120223@student.krirk.ac.th

ARTICLE INFO	ABSTRACT
<i>Research article</i> Keywords: System approach; Guidelines for Developing the Use <i>Received: 25 November 2024</i> <i>Revised: 19 April 2025</i> <i>Accepted: 2 May 2025</i>	The objectives of this independent study were to 1) examine the level of utilization of System approach in administration, 2) compare the perception of systematic method usage in administration among personnel, categorized by academic standing, and 3) propose guidelines for implementing System Approach in administration. The sample comprised 59 administrators and teachers. Two data collection instruments were employed: a five-point Likert scale questionnaire and a semi-structured interview protocol to interview three experts. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA at a .05 significance level, and content analysis. The findings revealed that: 1) The overall level of System approach usage in administration was high. When considering individual aspects in descending order, revise as required at any step in the process, select solution strategies from among alternatives, implement selected strategies, determine performance effectiveness, determine solution requirements and solution alternatives, and Identify problem based upon documented needs. 2) The comparison of perceptions regarding systematic method usage in administration among personnel, categorized by respondents' academic standing, showed no statistically, both overall and in individual aspects. 3) Guidelines for implementing System approach in administration were developed, suggesting that administrators should set specific, measurable, achievable, relevant, and time-bound operational goals; cultivate an organizational culture that embraces change and innovation; develop analytical and problem-solving skills among personnel; facilitate the exchange of best practices within the organization; implement scenario planning; and utilize technology systems for supervision and monitoring at both school and classroom levels.

บทนำ

การจัดการศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร การบริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด หากการบริหารการศึกษาดำเนินการอย่างเป็นระบบ จะส่งผลให้ เกิดความต่อเนื่องและสอดคล้องของนโยบาย ความชัดเจนของบทบาทและหน้าที่ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบริหารการศึกษาที่เป็นระบบจึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการขับเคลื่อนการศึกษาให้พัฒนาไปข้างหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษา เป็นกลยุทธ์ที่ 4 ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยเป้าหมายข้อที่ 2 ระบุว่า สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวคือ ส่งเสริมหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการบริหารจัดการที่ได้มาตรฐานของแต่ละหน่วยงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ของแผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดชลบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570) คือ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้ประเด็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานได้ระบุไว้ว่า ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตามประเด็นแผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ สอดคล้องกับพันธกิจที่กล่าวไว้ในทิศทางการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 - 2570 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ข้อที่ 1 พัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล นำไปสู่กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567) จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยงานต้นสังกัดได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการบริหารจัดการมาเป็นลำดับ

ในขณะที่รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2565 โรงเรียนพานทอง พบว่า ในมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ได้เสนอแผนการพัฒนาเพื่อให้ได้มาตรฐานที่สูงขึ้นด้วยการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีประสิทธิภาพ โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่องและเป็นแบบอย่างได้ (โรงเรียนพานทอง, 2566) ในทำนองเดียวกันผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ของโรงเรียนพานทอง พบว่า คะแนนภาพรวมอยู่ที่ 88.96 คะแนน อยู่ในระดับ A หมายถึง หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ค่อนข้างครบถ้วนและมีแนวปฏิบัติที่ดี แต่มีบางส่วนที่ยังต้องปรับปรุง ซึ่งประเด็นที่จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้นเนื่องจากได้คะแนนน้อยที่สุด คือ ตัวชี้วัดเรื่องการปรับปรุงระบบการทำงาน ได้คะแนนร้อยละ 74.44 ตัวชี้วัดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการรับรู้ของผู้รับบริการ ผู้มาติดต่อ หรือผู้มีส่วนได้เสียของหน่วยงานต่อการปรับปรุงระบบการทำงาน (โรงเรียนพานทอง, 2565)

Roger Kaufman (1972) กล่าวว่า การใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) เพื่อการบริหารจัดการประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้ 1) วิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น 2) วิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา 3) เลือกทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนการปฏิบัติ 4) ปฏิบัติตามแผนที่กำหนด 5) ประเมินการดำเนินงาน และ 6) ทบทวน ปรับปรุงแก้ไข การบริหารเป็นระบบ ช่วยลดปัญหาและอุปสรรค และส่งผลดีในหลายด้าน เช่น การวางแผนเชิงกลยุทธ์ การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมและระบุเป้าหมาย การเชื่อมโยงระหว่างแผนและการปฏิบัติ การบูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานและบุคลากร มีการประสานงานที่ดี การติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง สามารถกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม และนำผลการประเมินผลมาปรับปรุงและพัฒนาได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อทราบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของผู้บริหารและครูโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะ รวมทั้งนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารงาน ตลอดจนเป็นแนวทางการพัฒนาสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากรโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะ
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 69 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและข้าราชการครูในโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำนวน 59 คน โดยกำหนดตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

2.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

3. การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

3.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้ข้อมูลได้แก่ เพศ อายุ ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามที่สร้างจากกรอบแนวคิดตามการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนมีกระบวนการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจากตัวแปรที่ต้องการศึกษา นำเครื่องมือเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert rating scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นที่ 2 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาจำนวน 3 ท่าน เพื่อทำการหาความตรงเชิงวัตถุประสงคของการวิจัย การตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) และพิจารณาความเหมาะสมโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องคำถามกับโครงสร้างหลักของเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence: IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญที่มีระดับคะแนน 0.67 ขึ้นไปถือว่าข้อคำถามอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้

ขั้นที่ 3 นำข้อคำถามในแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาความตรงเชิงวัตถุประสงคมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง (โรงเรียนพานทอง สภานูปถัมภ์) จำนวน 30 ชุด จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยต้องมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่าหรือเท่ากับ 0.70

ขั้นที่ 4 นำเครื่องมือไปดำเนินการจัดพิมพ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 59 ชุด เพื่อใช้เก็บข้อมูลนำมาวิเคราะห์ต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) สร้างจากผลการศึกษาระดับความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนโดยการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบ จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเป็นที่ยอมรับ 3 ท่าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ขอนหนังสือส่งเครื่องมือจากคณบดีคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกริกถึงผู้อำนวยการโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู พร้อมนัดวันรับข้อมูลคืนโดยผู้วิจัยส่งและรับด้วยตนเอง

4.2 การเก็บรวบรวมแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายเวลาในการเข้าพบผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลใช้การวิเคราะห์โดยจำแนกความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :SD) การแปลความหมายของคะแนนตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 แปลความหมายว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 แปลความหมายว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 แปลความหมายว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะ โดยทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova) ที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาจำนวน 3 ท่าน แล้วสรุปผลเป็นแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

6.1.1 ความถี่ (Frequency: f)

6.1.2 ร้อยละ (Percentage: %)

6.1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :SD)

6.2 สถิติอ้างอิง ได้แก่

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way Anova) เพื่อเปรียบเทียบจำแนกตามวิทยฐานะที่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

6.3 วิเคราะห์แนวทางจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาจำนวน 3 ท่าน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ระดับการใช้ระดับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ด้านการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนการปฏิบัติ ด้านการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ด้านการประเมินการดำเนินงาน ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา และด้านการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลวิเคราะห์ระดับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาพรวม

(n=59)

ที่	รายการตัวแปร	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1	การวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น	3.96	.60	มาก	6
2	การวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา	3.99	.61	มาก	5
3	การเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนการปฏิบัติ	4.16	.61	มาก	2
4	การปฏิบัติตามแผนที่กำหนด	4.15	.60	มาก	3
5	การประเมินการดำเนินงาน	4.13	.61	มาก	4
6	การทบทวน ปรับปรุงแก้ไข	4.18	.60	มาก	1
รวม		4.09	.56	มาก	

2. การเปรียบเทียบการรับรู้การใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากร จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการตัวแปร	เปรียบเทียบ	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
ด้านการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น	ระหว่างกลุ่ม	1.14	2	.57	1.60	.212
	ภายในกลุ่ม	19.99	56	.36		
	รวม	21.13	58			
ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	.77	2	.38	1.04	.359
	ภายในกลุ่ม	20.59	56	.37		
	รวม	21.35	58			
ด้านการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนการปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	.55	2	.28	.73	.488
	ภายในกลุ่ม	21.35	56	.38		
	รวม	21.90	58			
ด้านการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด	ระหว่างกลุ่ม	.87	2	.44	1.23	.301
	ภายในกลุ่ม	19.85	56	.36		
	รวม	20.72	58			
ด้านการประเมินการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	.78	2	.39	1.06	.353
	ภายในกลุ่ม	20.69	56	.37		
	รวม	21.57	58			
ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข	ระหว่างกลุ่ม	.85	2	.42	1.20	.310
	ภายในกลุ่ม	19.76	56	.35		
	รวม	20.60	58			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.75	2	.37	1.19	.311
	ภายในกลุ่ม	17.69	56	.31		
	รวม	18.44	58			

3. แนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารพัฒนาโดยผู้บริหารควรตั้งเป้าหมายของกาดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และมีกรอบเวลา สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบให้แก่บุคลากร มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีภายในองค์กร ดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์ และใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการนิเทศติดตามทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน มีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้การสัมภาษณ์ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้การสัมภาษณ์

ชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	ตำแหน่ง
ดร.จตุพันธ์ รุจิรานุกูล	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง
ดร.รุ่งทิวี พรรณนา	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาวิทยา ชลบุรี
ดร.ทวีศักดิ์ เจริญเตีย	ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาภรณราชวิทยาลัย ชลบุรี

อภิปรายผล

1. ระดับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ด้านการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและวางแผนการปฏิบัติ ด้านการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด ด้านการประเมินการดำเนินงาน ด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา และด้านการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็น ตามลำดับ ผลการวิเคราะห์ดังกล่าวได้จากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็น เพศหญิงอายุ 31-40 ปี ตำแหน่งครูไม่มีวิทยฐานะ และประสบการณ์ทำงาน ช่วง 1-12 ปี ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษามีขั้นตอนที่ใช้ควบคุมคุณภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ เพื่อการวางแผนแก้ไขปัญหาและบรรลุวัตถุประสงค์ที่มุ่งหวังโดยมีระดับการปฏิบัติอยู่ในอันดับที่ 1 ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งมีการปฏิบัติเช่น มีความยืดหยุ่นและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ มีการการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่ที่สอดคล้องกับแนวทางการปรับปรุง รวมถึงมีการวางแผนและกำหนดแนวทางการปรับปรุงที่ชัดเจน เป็นต้น รองลงมาด้านการปฏิบัติตามแผนที่กำหนด สถานศึกษามีการปฏิบัติอย่างมีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ให้ความสำคัญกับระยะเวลาและจัดลำดับความสำคัญของงาน ในส่วนของด้านการประเมินการดำเนินงาน สถานศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานโดยอ้างอิงกับเกณฑ์และตัวชี้วัด ผลการประเมินดังกล่าวสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจพัฒนา ปรับปรุงในอนาคตได้ ทั้งนี้ได้ดำเนินการรายงานผลอย่างชัดเจน ครบถ้วน ส่วนด้านการวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหา สถานศึกษามีการดำเนินการที่น่าสนใจ เช่น การพิจารณาทางเลือกในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย มีการนำวิธีการที่เคยใช้มาก่อนหรือเคยพิจารณามาแล้วมาพิจารณาอีกครั้งก่อนนำไปใช้ในสถานการณ์ปัญหาใหม่ที่ใกล้เคียงกัน และประเมินว่าแต่ละทางเลือกสามารถลดช่องว่างระหว่างสภาพที่เป็นกับสภาพที่พึงประสงค์ได้มากน้อยเพียงใด เป็นต้น ในด้านการวิเคราะห์ปัญหาความต้องการจำเป็นที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในอันดับสุดท้ายนั้น สถานศึกษายังมีการดำเนินการที่ชัดเจนในเรื่อง การตัดสินใจ

ด้านการบริการและด้านการศึกษา โดยคำนึงถึงความเท่าเทียมทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีการสำรวจปัญหาจากการรับฟังความคิดเห็นของผู้ใช้บริการ คือนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงผู้ปฏิบัติงาน คือ ผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ Roger Kaufman (1972) ที่กล่าวว่าการบริหารการศึกษาที่ยึดหลักการบริหารด้วยวิธีการเชิงระบบจึงมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยสามารถสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการและเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารอย่างแท้จริง ขัดแย้งกับงานวิจัยของวิพุธ บางขาม และสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดระบบนิเวศนวัตกรรม พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดระบบนิเวศนวัตกรรมในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดระบบนิเวศนวัตกรรมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็น การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดระบบนิเวศ นวัตกรรม โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียน 3 ด้านจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ ด้านที่ 1 การวางแผน มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านที่ 3 การประเมินผล และด้านที่ 2 การนำแผนไปปฏิบัติ มีความจำเป็นน้อยที่สุด แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของอารียา รักษาชล (2564) ศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา และการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเทพกระษัตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา พังงา ภูเก็ต ระนอง พบว่า การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การวิเคราะห์สถานการณ์และการนิยามปัญหา การหาทางเลือก การประเมินผลการตัดสินใจ การประเมินทางเลือก และการตัดสินใจหรือเลือกทางเลือก

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากรโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่พบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน โดยสมมุติฐานในการเปรียบเทียบความคิดเห็น การใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากรโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามวิทยฐานะของผู้ตอบแบบสอบถาม ควรมีความแตกต่างกันเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิทยฐานะต่างกันจะมีภาระงาน ลักษณะงานที่ปฏิบัติตามมาตรฐานตำแหน่งและระดับ การปฏิบัติที่คาดหวัง ที่แตกต่างกันตามกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาจึงควรจะมีความคิดเห็นการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารแตกต่างกัน แต่ผลการทดสอบ กลับพบว่าไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐาน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษามีกระบวนการหรือขั้นตอนที่เป็นระบบในการแก้ไขปัญหาและบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีการควบคุมคุณภาพและการวางแผนอย่างเป็นระบบ อย่างชัดเจนเป็นที่ประจักษ์ต่อบุคลากร ทำให้ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการ ใช้วิธีการเชิงระบบ ของสถานศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าในเรื่องการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของ

บุคลากรโรงเรียนพานทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและเกิดเป็นการดำเนินการที่เป็นจุดเด่นของสถานศึกษาโดยเฉพาะด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธี ทองคำ (2558) ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ซึ่งการบริหารจัดการระบบคุณภาพมีองค์ประกอบในทำนองเดียวกันกับการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหาร ประกอบด้วย 7 ด้านได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากล จำแนกตามวิทยฐานะมีระดับการบริหารจัดการระบบคุณภาพไม่แตกต่างกันและสอดคล้องกับงานวิจัยของกันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัยพบว่าการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 จำแนกตามตำแหน่งที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. แนวการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารของบุคลากรโรงเรียนพานทองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ควรมีการพัฒนา ด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข โดยผู้บริหารควรตั้งเป้าหมายของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และมีกรอบเวลา สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบให้แก่บุคลากร มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีภายในองค์กร ดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์ และใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการติดตามติดตามทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้มีประสบการณ์มีความเชี่ยวชาญ ได้เสนอแนวทางให้มีการพัฒนา แนวทางในการมีความยืดหยุ่นและพร้อมปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์ แนวทางในการการวางแผนและกำหนดแนวทางการปรับปรุงแก้ไขที่ชัดเจน แนวทางในการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่ให้สอดคล้องกับแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และแนวทางในการกำกับ ติดตามผลการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานให้มีคุณภาพมากขึ้น โดยแนวทางดังกล่าวข้างต้นจะทำให้มีการพัฒนาด้านการทบทวน ปรับปรุงแก้ไข ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับ การใช้ข้อมูลและผลลัพธ์จากการประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการอย่างสม่ำเสมอ ทำได้โดย การทบทวนผลการประเมิน โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เพื่อตรวจสอบความสำเร็จและข้อบกพร่อง การระบุปัญหาและข้อบกพร่องที่พบในการดำเนินงาน การวางแผนและกำหนดแนวทางการปรับปรุงที่ชัดเจน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ใหม่ให้สอดคล้องกับแนวทางการปรับปรุงและสามารถวัดผลได้ การปรับปรุงและการติดตามผลการปรับปรุงซึ่งสอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ ของดร.จตุพันธ์ รุจิรานุกูล ตำแหน่งรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรีระยอง ส่วนหนึ่งว่า “...ควรตั้งเป้าหมายของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และมีกรอบเวลา...” ดร.รุ่งทิว พรรณนา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองใหญ่ศิริวรวาทีวิทยา ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “...ควรใช้

ระบบนิเทศ กำกับ ติดตาม 2 ระดับ คือระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน...” และดร.ทวีศักดิ์ เจริญเตี้ย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราช-วิทยาลัย ชลบุรี ได้ให้สัมภาษณ์ไว้ส่วนหนึ่งว่า “...ควรดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์เพื่อให้สามารถเตรียมตัวล่วงหน้าสำหรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและใช้เทคโนโลยีในการติดตามผล...”

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารโดยนำแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบมาใช้สำหรับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมและดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์ให้สามารถเตรียมตัวล่วงหน้าสำหรับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการนำแนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบมาใช้ในการบริหาร โดยตั้งเป้าหมายของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และมีกรอบเวลา และใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการนิเทศติดตามทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน

1.3 ครูมีแนวทางในการนำวิธีการเชิงระบบไปใช้ในการให้ความร่วมมือในการทำงานกับผู้บริหาร โดยการพัฒนาทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบทั้งการพัฒนาด้วยตนเองและการพัฒนาที่สถานศึกษาจัดให้แล้วนำผลการพัฒนาดังกล่าวมาใช้ในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเรื่อง การสร้างวัฒนธรรมองค์กร

2.2 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารสถานศึกษากับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียนพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการใช้วิธีการเชิงระบบในการบริหารสถานศึกษาสามารถพัฒนาได้โดยผู้บริหารควรตั้งเป้าหมายของการดำเนินงานที่เฉพาะเจาะจง วัดผลได้ ทำได้จริง สอดคล้องกับสถานการณ์และมีกรอบเวลา สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรม พัฒนาทักษะการวิเคราะห์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบให้แก่บุคลากร มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดแนวปฏิบัติที่ดีภายในองค์กร ดำเนินการวางแผนเชิงสถานการณ์ และใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อการนิเทศติดตามทั้งระดับสถานศึกษาและระดับชั้นเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กันยารัตน์ ม่วงฉิ่ง (2557). กระบวนการตัดสินใจ ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- เมธี ทองคำ. (2558). การบริหารจัดการระบบคุณภาพในโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- โรงเรียนพานทอง. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนพานทอง ปีการศึกษา 2566. โรงเรียนพานทอง.
- โรงเรียนพานทอง. (2566). มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. โรงเรียนพานทอง.
- โรงเรียนพานทอง. (2566). รายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ประจำปีการศึกษา 2566. โรงเรียนพานทอง.
- วิพุธ บางขาม และสุกัญญา แซ่ม้อย. (2565). ความต้องการจำเป็นของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามแนวคิดระบบนิเวศนวัตกรรม. รายงานการวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. (2567). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 - 2570 (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ 2567). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อารียา รักษาชล. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษาและการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สหวิทยาเขตเทพกระษัตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพังงาภูเก็ต ระนอง. การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- Krejcie R.V. & Morgan D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 608.
- Roger Kaufman. (1972). *Educational System Planning*. Prentice Hall.